

TABULKA 79 | Metody a formy výuky (podíl hospitací s výskytem hodnoceného jevu v %)

Hodnocený jev	Český jazyk		Matematika		Anglický jazyk		Celkem	
	Neúsp. školy	Ost. školy	Neúsp. školy	Ost. školy	Neúsp. školy	Ost. školy	Neúsp. školy	Ost. školy
Ve vyučovací hodině se účelně střídaly odlišné metody výuky.	19	45	19	27	35	48	25	40
Podíl hodin s dominantním výskytem frontální výuky.	42	37	47	39	41	24	44	33
V průběhu hodiny mezi sebou žáci spolupracovali.	15	28	7	34	38	53	21	39
Žáci v hodině cíleně diskutovali k zadanému úkolu.	12	36	9	26	18	26	13	29
Podíl hodin se samostatným objevováním nových poznatků žáky.	19	40	13	27	19	17	17	28
Podíl hodin s vhodným využitím chyby k učení.	42	18	40	37	39	30	32	28
Podíl hodin s vhodnými příklady využití znalostí a dovedností v reálné situaci.	23	30	22	12	73	63	40	36

Aktivita žáků a učitele

V případě středních škol s vysokou mírou neúspěšnosti žáků u maturitní zkoušky lze ve srovnání s ostatními středními školami pozorovat méně častou aktivitu žáků v navštívených hodinách hlavních maturitních předmětů. Pro tyto hodiny byla charakteristická častější aktivita učitele a častější výskyt žáků, kteří během výuky nedostávali příležitost k aktivnímu projevu.

I v tomto případě lze méně příznivé hodnoty zaznamenat v navštívených hodinách matematiky a naopak příznivější hodnoty v navštívených hodinách českého jazyka a především pak cizího jazyka. Celkově tak je utvářena logická vazba mezi organizací a atmosférou výuky, využitím aktivizujících metod výuky a aktivitou žáků, kterou lze v případě navštívených hodin na středních školách s vysokou mírou neúspěšnosti žáků u maturitní zkoušky hodnotit méně příznivě.

Častěji byl pozorován nižší zájem učitelů středních škol s vysokou mírou neúspěšnosti žáků u maturitní zkoušky o vzdělání jejich žáků. Takto je dále posilována výše naznačená vazba charakteristik průběhu výuky o aspekt nízké motivace učitelů k její změně, přičemž i tento jev byl nejčastěji zaznamenán v navštívených hodinách matematiky.

TABULKA 80 | Aktivita žáků a učitele (podíl hospitací s výskytem hodnoceného jevu v %)

Hodnocený jev	Český jazyk		Matematika		Anglický jazyk		Celkem	
	Neúsp. školy	Ost. školy	Neúsp. školy	Ost. školy	Neúsp. školy	Ost. školy	Neúsp. školy	Ost. školy
Učitel v hodině vytvářel podmínky a podněty; aktivní byli především žáci.	28	44	26	45	22	44	25	44
V užitých vyučovacích metodách byl aktivním hlavně učitel, méně žáci.	43	35	52	30	46	32	47	32
Téměř každý žák se dostal během hodiny ke „slovu“ před třídou či spolužáky.	32	43	21	34	63	72	40	50
I žáci se slabšími znalostmi zažili při hodině úspěch.	22	22	10	19	25	29	19	23
Učitel projevuje zájem o žáky a jejich vzdělání.	63	83	46	83	72	85	61	84

Hodnocení žáků a diferenciac výuky

Vazbu mezi organizací a atmosférou výuky, používáním aktivizujících metod a forem výuky a aktivitou žáků v navštívených hodinách hlavních maturitních předmětů doplňuje praxe učitelů při hodnocení jejich žáků. I v tomto případě byla v navštívených hodinách na středních školách s vysokou mírou neúspěšnosti žáků u maturitní zkoušky pozorována méně příznivá situace než v navštívených hodinách ostatních středních škol. Málo rozšířená byla také praxe diferenciac výuky vzhledem k řešeným úkolům.